

Kysely- ja välityspalvelu

Kysely- ja välityspalvelu on Kansaneläkelaitoksen (jäljempänä Kela) Kanta-palvelujen järjestämä ja Kanta-palveluihin kuuluva tietojärjestelmäpalvelu. Palvelun avulla potilastietoihin kuuluvat todistukset ja lausunnot voidaan välittää terveydenhuollon ulkopuoliselle toimijalle. Palvelua käyttävä asiakas (jäljempänä asiakas) on määritelty Kanta-palvelujen yleisissä toimitusehdoissa.

Kysely- ja välityspalvelu perustuu lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023). Lain 102 §:n siirtymäsäännöksissä on lueteltu ne todistukset ja lausunnot, jotka sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiot on veloitettu tallentamaan valtakunnalliseen arkistointipalveluun siirtymäajan puitteissa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) antamassa määräyksessä 2/2024 kerrotaan, minkä tyyppisiä todistuksia, lausuntoja ja asiakirjoja saa välittää Kysely- ja välityspalvelun avulla niille tahoille, joilla on lainsäädännön perusteella niihin oikeus.

Kysely- ja välityspalvelun avulla voidaan välittää todistuksia ja lausuntoja tai niiden tietosisältöjä terveydenhuollon ulkopuoliselle toimijalle. Välitys voidaan tehdä tällä hetkellä asiakkaan pyynnön perusteella. Tulevaisuudessa välitys voidaan tehdä myös vastaanottajan lakiin perustuvan pyynnön tai tiedon luovuttajan lakiin perustuvan tiedonantovelvollisuuden perusteella. THL laatii todistusten, lausuntojen ja asiakirjojen tai niiden erikseen rajattujen tietosisältöjen välittämiseen liittyvät erilliset ohjeet ja toimintamallit todistuksia ja lausuntoja laativille ja vastaanottaville toimijoille.

Kysely- ja välityspalvelun toiminnallisuus

Palvelukokonaisuudessa terveydenhuollon ammattihenkilöiden kirjoittama todistus tai lausunto luodaan potilastietojärjestelmässä, tallennetaan Potilastiedon arkistoon ja välitetään Kanta-palvelujen avulla edelleen terveydenhuollon ulkopuoliselle toimijalle.

Toiminnallisuuden avulla voidaan välittää koko todistus tai lausunto tai vain rajattuja tietosisältöjä siitä. Terveydenhuollon ulkopuolisen toimijan on löydettävä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen koodistopalvelun Viestinvälitys - Sanoman vastaanottaja -koodistosta.

Todistuksia ja lausuntoja voidaan välittää välityspalvelun avulla Kelan etuuskäsittelyyn, kun kansalaiselle on kerrottu todistuksen välitysmahdollisuudesta ja hän on pyytänyt asiakirjan välitystä. Tieto välityspyynnöstä tulee antaa jokaisesta välitettävästä todistuksesta erikseen.

Kyselypalvelussa asiakas pyytää asiointiprosessiinsa liittyvän todistuksen tai lausunnon tietosisällön hakua esimerkiksi sähköisessä asiointijärjestelmässä. Haku tehdään kyseiseen asiointiin liittyvän todistuksen tai sen tietosisältöjen noutamiseksi ennalta määritetyillä hakuehdoilla.

Kysely- ja välityspalvelun tarvitsemia teknisiä tietoja, todistusten ja lomakkeiden määrittelyjä sekä toiminnallisia prosesseja on kuvattu kanta.fi-sivustolla.

Sen lisäksi, mitä Kanta-palvelujen yleisissä toimitusehdoissa on sanottu, noudatetaan Kysely- ja välityspalvelun tuottamisessa ja käytössä tätä palvelukuvausta.

Palvelu sisältää seuraavat toiminnallisuudet:

- Yksittäisen todistuksen tai lausunnon välittämisen Kelan etuuskäsittelyyn sekä vastaussanomien lähettämisen potilastietojärjestelmälle asiakirjan välityksestä Kelaan.
- Määrättyyn asiointiprosessiin liittyvän todistuksen tai lausunnon tietosisällön noudon Potilastiedon arkistosta kyselypalvelun kautta.
- Kelan tuen palvelurajapinnan ongelmien selvityksessä tuotantokäytön aikana.

Palvelun käyttöönotto ja käytön lopettaminen

Kysely- ja välityspalvelun käyttö terveydenhuollon ulkopuolisilta toimijoilta edellyttää, että

- Asiakkaan tiedot on viety THL:n toimesta Viestinvälitys - Sanoman vastaanottaja -koodistoon.
- Asiakkaalle määritellyt ja sallitut, eri käyttötarkoituksiin välitettävät asiakirjat tai asiakirjojen määritelty tietosisältö on viety THL:n toimesta Viestinvälitys - Sanoman vastaanottaja -koodistoon.
- Asiakkaan tietojärjestelmä on läpäissyt hyväksytysti Kelan Kysely- ja välityspalvelun yhteistestauksen.
- Asiakkaan tietojärjestelmä vastaa Kanta-palveluihin liittyvien sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien ja hyvinvointisovellusten luokittelusta ja sertifiointista annetun THL:n määräyksen vaatimuksia soveltuvin osin.
- Asiakkaan palvelun on noudatettava THL:n määräyksen todistusten profiilia kyselevälle tai todistuksia vastaanottavalle palvelulle.

- Asiakkaan on noudatettava THL:n määräyksen 2/2024 mukaista THL:n myöhemmin antamaa ohjetta Kysely- ja välityspalveluun liittyvien terveydenhuollon ulkopuolisten organisaatioiden liittymisen edellytyksistä.
- Asiakas on toimittanut yhteystiedot Kelalle.
- Asiakas on toimittanut pöytäkirjan otteen sitoumuksen allekirjoittajan nimenkirjoitusoikeudesta.
- Asiakas on sitoutunut Kanta-palvelujen asiakkuuteen ja Kanta-palvelujen yleisiin toimitusehtoihin.
- Asiakas on hyväksynyt Kysely- ja välityspalvelun palvelukuvauksen.
- Asiakas on toimittanut tarvittavat tekniset tiedot Kelalle.
- Asiakas on saanut Kelalta hyväksymisilmoituksen palvelun käyttäjäksi.
- Asiakas on tehnyt käyttöönottokokeen ja raportoinut siitä Kelalle. Palvelun voi ottaa käyttöön välittömästi onnistuneen käyttöönottokokeen jälkeen.

THL:n määräykset ja ohjeet julkaistaan thl.fi -sivustolla.

Asiakas voi lopettaa palvelun käyttämisen ilmoittamalla siitä kirjallisesti Kelalle yhtä (1) kuukautta etukäteen.

Asiakkaan vastuut ja velvollisuudet

Kanta-palvelujen yleisissä toimitusehdoissa sanotun lisäksi asiakkaalla on seuraavat Kysely- ja välityspalveluun liittyvät vastuut ja velvollisuudet:

- vastaa oman tietojärjestelmänsä tietoturvasta
- palvelurajapintojen testaaminen testiympäristössä
- lähdejärjestelmän toimintaan liittyvien virhetilanteiden selvittäminen
- käyttöönottokokeen suorittaminen Kelan ohjeiden mukaan
- tukipalvelujen järjestäminen loppukäyttäjille
- Suomi.fi-palveluväylään liittyvän asiakkaan liityntäpalvelimen ja siihen liittyvien komponenttien hallinnointi ja ylläpito.

Vastaanottaja vastaa asiakirjojen säilyttämisestä, niiden edelleen luovuttamisesta ja hävittämisestä omaa toimintaansa koskevien lakien, ohjeiden ja mahdollisten sopimusten mukaisesti.

Todistusten ja lausuntojen vastaanottajat vastaavat mahdollisesta todistusten ja lausuntojen näyttämisestä omissa palveluissaan.

Kelan vastuut ja velvollisuudet

Kanta-palvelujen yleisissä toimitusehdoissa sanotun lisäksi Kelalla on seuraavat Kysely- ja välityspalveluun liittyvät vastuut ja velvollisuudet:

- asiakirjakohtaisen tiedon kirjaaminen toteutuneista todistusten ja lausuntojen välityksestä ja/tai kyselytapauksista
- luovutuslokirekisterien kerääminen ja säilytys
- Suomi.fi-palveluväylään liittyvän Kelan liityntäpalvelimen hallinnointi ja ylläpito.

Kelalla on oikeus muuttaa tai antaa täydentäviä ohjeita palvelun käytöstä.

Yhteystiedot

Tuotannonaikainen tukipalvelu: tekninentuki@kanta.fi, p. 020 63 47787.

Kanta-palveluihin liittyminen ja yleiset asiat: kanta@kanta.fi